

دانشگاه علوم پزشکی کردستان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

فرم طرح دوره ترکیبی (حضور/غیر حضوری)

مشخصات کلی درس

- نام رشته: تکنولوژی اتاق عمل
- مقطع رشته: کارشناسی
- نام درس: اصول و عملکرد فرد اسکراب
- تعداد واحد: ۱ واحد
- نیمسال: اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶

• مشخصات استاد مسؤول:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشکده/بیمارستان	شماره تماس	تلفن همراه
بهزاد	غلام ویسی		اتاق عمل	پرستاری و مامائی	۳۳۶۶۴۴۴۴	

استاد مسؤول درس وظیفه نظارت بر روند درس و تکالیف دانشجویان و ارتباط با دانشجویان را بر عهده دارد.

آدرس پست الکترونیکی استاد مسؤول: behzad.gholamveisi@gmail.com

• مشخصات استادان همکار:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشکده/بیمارستان	شماره تماس	تلفن همراه
فرید	کلشی پور		اتاق عمل	پرستاری و مامایی	۰۸۷۳۳۶۶۴۴۴۴	

اهداف و معرفی درس

الف: اهداف کلی درس

- نحوه آماده‌سازی اتاق عمل و تجهیزات مورد نیاز پیش از شروع عمل جراحی را فرا گیرد.
- اصول چیدمان و آماده‌سازی میز مایو و میز پشتیبان را فرا گیرد.
- ابزارها و تجهیزات مورد نیاز را بر اساس نوع عمل جراحی شناسایی و آماده کند.
- با نحوه شمارش و کنترل ابزارها، گازها و سایر اقلام مورد استفاده در عمل جراحی آشنا باشد.
- دلایل و اصول انجام اسکراب جراحی را توضیح دهد و روش صحیح آن را فرا گیرد.
- نحوه صحیح پوشیدن گان جراحی و دستکش استریل را فرا گیرد.
- اصول حفظ استریلیتی و محدوده استریل در محیط اتاق عمل را فرا گیرد.
- نحوه انجام پرپ جراحی در قسمت‌های مختلف بدن را فرا گیرد.
- با اصول انتخاب محل و نحوه قرار دادن شان‌های جراحی متناسب با نوع عمل آشنا باشد.
- با دلایل و اصول انجام درپ جراحی و روش صحیح آن در اعمال جراحی مختلف آشنا باشد.
- انواع ابزارهای جراحی و کاربرد هر یک را در اعمال جراحی مختلف شناسایی کند.
- ابزارهای جراحی را بر اساس مراحل مختلف عمل جراحی سازمان‌دهی و روی میز جراحی قرار دهد.
- نحوه صحیح در دست گرفتن، ارائه و دریافت ابزارهای جراحی را فرا گیرد.
- اصول تبادل ایمن ابزارهای تیز و برنده و استفاده از تکنیک دست آزاد را فرا گیرد.
- با اصول ایمنی در استفاده، انتقال و جمع‌آوری سوزن‌ها و سایر ابزارهای تیز و برنده آشنا باشد.
- ابزارهای مورد نیاز جراح را متناسب با مراحل مختلف عمل جراحی پیش‌بینی و در زمان مناسب ارائه کند.
- با ترتیب و توالی مراحل مختلف اعمال جراحی و ابزارهای مورد نیاز در هر مرحله آشنا باشد.
- نحوه همکاری و ارتباط مؤثر با جراح، کمک‌جراح و سایر اعضای تیم جراحی را فرا گیرد.
- اصول حفظ نظم و ترتیب ابزارها و تجهیزات روی میز جراحی در طول عمل را فرا گیرد.

نحوه مدیریت صحیح ابزارها و تجهیزات در شرایط تغییر روند یا نیازهای پیش‌بینی نشده حین عمل را فرا گیرد.

اصول شمارش نهایی ابزارها، گازها و سایر اقلام پیش از پایان عمل را فرا گیرد.

با نحوه جمع‌آوری، تفکیک و انتقال صحیح ابزارها پس از پایان عمل جراحی آشنا باشد.

اصول اولیه پاک‌سازی، آماده‌سازی و ارسال ابزارها برای فرایند استریلیزاسیون را فرا گیرد.

با اصول پیشگیری از آسیب‌های شغلی و انتقال عفونت در حین عملکرد فرد اسکراب آشنا باشد.

انواع بخیه‌ها و کاربرد هر یک را در اعمال جراحی مختلف شناسایی کند.

روش صحیح آماده‌سازی و ارائه نخ بخیه و سوزن مناسب به جراح را فرا گیرد.

با نحوه استفاده صحیح از نخ‌های بخیه، سوزن‌ها و ابزارهای مربوط به بخیه آشنا باشد.

اصول حفظ ایمنی بیمار و تیم جراحی را در تمام مراحل عملکرد فرد اسکراب رعایت کند.

در شرایط اورژانسی، ضمن حفظ اصول استریلیتی و ایمنی، وظایف فرد اسکراب را به‌درستی انجام دهد.

عملکرد خود را در طول عمل با رعایت اصول استریلیتی، ایمنی، نظم، دقت و همکاری تیمی ارزیابی و اصلاح کند.

ب: معرفی مختصر درس

در این درس، دانشجویان ابتدا با ساختار و بخش‌های مختلف اتاق عمل، نحوه سازمان‌دهی و عملکرد آن آشنا می‌شوند.

سپس اصول و وظایف فرد اسکراب در مراحل مختلف یک عمل جراحی، شامل آماده‌سازی اتاق عمل و تجهیزات، انجام

اسکراب جراحی، پوشیدن گان و دستکش استریل، آماده‌سازی و چیدمان میز جراحی، پرپ و درپ، حفظ فیلد استریل،

ایجاد و حفظ اکسپوژر مناسب، تبادل ابزارها و تجهیزات جراحی، انواع و روش‌های بخیه و شمارش اقلام جراحی را فرا

می‌گیرند. هدف این درس، کسب دانش و مهارت لازم برای انجام صحیح، ایمن و منظم وظایف فرد اسکراب و مشارکت

مؤثر در تیم جراحی است.

تعیین جلسات حضوری درس

ردیف	عنوان جلسه حضوری	تاریخ ارائه	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز
۱	جلسه اول: مقدمات اتاق عمل، تعریف اتاق عمل، طراحی اتاق عمل	۱۴۰۵/۸/۱۲	پاورپونت و سخنرانی و جزوه	پروژکتور - لپ تاپ - وایت برد - ماژیک
۲	جلسه دوم: مشخصات اتاق عمل، قسمت های مختلف اتاق عمل، اتاق جراحی، ریکاوری، اتاق انتظار، اتاق اسکراب و ...	۱۴۰۵/۸/۱۹	پاورپونت و سخنرانی و جزوه	پروژکتور - لپ تاپ - وایت برد - ماژیک
۳	جلسه سوم: اسکراب جراحی و پوشیدن گاون و دستکش	۱۴۰۵/۸/۲۶	پاورپونت و سخنرانی و جزوه	پروژکتور - لپ تاپ - وایت برد - ماژیک
۴	جلسه چهارم: شمارش ابزار، آماده کردن میز جراحی	۱۴۰۵/۹/۲	پاورپونت و سخنرانی و جزوه	پروژکتور - لپ تاپ - وایت برد - ماژیک
۵	جلسه پنجم: پرپ کردن اندام های مختلف در پوزیشن های جراحی	۱۴۰۵/۹/۹	پاورپونت و سخنرانی و جزوه	پروژکتور - لپ تاپ - وایت برد - ماژیک
۶	جلسه ششم: درپ کردن عمل های مختلف فیلدهای جراحی در پوزیشن های مختلف	۱۴۰۵/۹/۱۶	پاورپونت و سخنرانی و جزوه	پروژکتور - لپ تاپ - وایت برد - ماژیک
۷	جلسه هفتم: انواع بخیه	۱۴۰۵/۹/۲۳	پاورپونت و سخنرانی و جزوه	پروژکتور - لپ تاپ - وایت برد - ماژیک

تعیین جلسات غیر حضوری درس

بر اساس مقررات آموزشی مصوب امکان برگزاری چهار هفدهم از ساعات دروس نظری بصورت یادگیری ترکیبی (Blended learning) در قالب کلاس غیر حضوری وجود دارد.

(این نوع ارائه برای درس‌های واحدی غیربالینی کاربرد دارد. توجه نمایید که در این رویکرد قسمت‌های مشخصی از محتوا در بخش حضوری پوشش داده نمی‌شوند).

در صورت استفاده از این رویکرد جدول زیر را تکمیل نمایید:

شیوه پوشش محتوا به شکل غیر حضوری (شامل نحوه ارائه، آنلاین بودن یا نبودن، امکانات مورد نیاز و)	دلیل امکان غیرحضوری بودن	قسمت غیرحضوری پیش‌بینی شده (شامل عنوان، تاریخ ارائه، جلسه چندم از کل جلسات حضوری و غیر حضوری)
بصورت بارگذاری درس در سامانه نوید دانشگاه علوم پزشکی کردستان در قالب پاورپونت همراه با شکل و توضیحات درسی و معرفی منابع	بر اساس مصوبه شورای آموزشی دانشگاه و تفویض اختیار استاد مربوطه	جمع بندی وظایف فرد اسکراب
https://navid.muk.ac.ir/account/index		

منابع درسی دانشجویان

منابع مربوط به آزمون نهایی دانشجویان (شامل کتاب، مقاله، جزوه، فیلم، اسلاید یا هر محتوی دیگر) و منابع جهت مطالعه بیشتر (منابع جلسات غیر حضوری) به همراه لینک دسترسی به آنها در سامانه

صفحات و فصل های مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
	جزوه آموزشی و پاورپوینت تهیه شده
	❖ Surgical Technology, Principles and Practice, 6th Edition, Joanna Kotcher Fuller, 2018.
	❖ Alexander's Care Of The Patient In Surgery, 15th Edition, 2016.
	❖ Surgical technology for the surgical technologist, A Positive care Approach, Caruthers, et al .Delmar Publisher(2015)

نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله	مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

نوع محتوا*	مشخصات شامل عنوان و مؤلفین / تهیه کنندگان	توضیحات (آدرس در سامانه یا لینک)
پاورپونت	بهزاد غلام ویسی (عنوان در جدول دروس غیر حضوری یا مجازی ذکر شده اند).	سامانه نوید

* منظور از محتوا (اسلاید پاور پوینت، جزوه، فیلم آموزشی) محتوای بارگذاری شده بر روی سامانه های دیگر دانشگاه است که باید قبل از آغاز ترم به صورت نهایی آماده شده باشد.

خودآزمون، تکالیف، پروژه‌های طول ترم و پایان ترم دانشجویان

- خودآزمون‌ها (تشریحی، چند گزینه‌ای، جورکردنی، جای خالی و ...) در کمک به یادگیری و خودارزیابی دانشجویان نقش مهمی داشته باشند.
- پوشش بخش غیرحضوری درس از طریق تعریف تکالیف مناسب (افزایش دهنده مهارت‌های حل مساله و قدرت تحلیل و نقد دانشجویان با زمان‌بندی مناسب) برای دانشجویان ضروری است.
- تکالیف و پروژه طول ترم با هدف مطالعه منابع و یادگیری دانشجو است.
- پروژه پایان ترم فعالیت خاصی در راستای به کاربردن آموخته‌ها تعریف می‌شود.

توضیح خود آزمون: ارائه سؤالات خودآزمایی جهت مرور و سنجش میزان یادگیری فراگیران

توضیح پروژه طول ترم: انجام یک پروژه پژوهشی یا عملی مرتبط با مباحث درس، با تأکید بر شناسایی و بررسی یکی از مسائل یا چالش‌های مرتبط با محیط اتاق عمل

توضیح پروژه پایان ترم: انجام پروژه عملی مرتبط با مباحث درس و ارائه گ ۱ گزارش و نتایج آن در پایان ترم

سایر فعالیت های یادگیری

در سامانه یا بصورت مجازی امکان فعال سازی اتاق بحث (غیرهمزمان)، وجود دارد. اگر در طراحی و هدایت مباحثه دقت کافی انجام شود می‌تواند به پرورش تفکر انتقادی در دانشجویان کمک زیادی نماید.

اتاق بحث (فورم) (توضیحات شامل بستر تشکیل اتاق بحث، مدت زمان فعالیت روزانه یا هفتگی، موضوع مباحثه)

بحث و تبادل نظر پیرامون ساختار و بخش‌های مختلف اتاق عمل و وظایف فرد اسکراب در مراحل مختلف عمل جراحی، همراه با بررسی تصاویر و ویدئوهای آموزشی از نحوه آماده سازی اتاق عمل، اسکراب جراحی، پوشیدن گان و دستکش، چیدمان میز جراحی، پرپ و درپ، ایجاد اکسپوژر و سایر مراحل عملکرد فرد اسکراب صورت می‌گیرد.

ارزشیابی دانشجویان

ملاک‌ها و بارم‌بندی دقیق ارزشیابی نهایی دانشجو را ذکر نمایید.

✓ حضور فعال در کلاس با توجه به لیست حضور و غیاب

✓ چگونگی انجام تکالیف محوله

✓ شرکت در امتحان میانه‌ترم (به صورت تشریحی)

✓ شرکت در امتحان پایان ترم (به صورت تستی)

شیوه آزمون نهایی دانشجویان (آزمون حضوری پایان ترم) چیست؟ (شفاهی، عملی، تشریحی، تستی یا ...)

آزمون چهار گزینه ای mcq

نام و نام خانوادگی و امضای استاد مسئول درس

بهزاد غلام ویسی

نام و نام خانوادگی و امضای مدیر گروه

جناب آقای دکتر جمال صیدی

دکتر جمال صیدی
رئیس دانشکده پرستاری و مامایی